

سرآغاز

«ما تنها آرمان انقلاب و سوسیالیسم را - که برای تحقق پیروزمندانه آن باید با استفاده از تجارب خونین گذشته راه ها و ابزارها و سلاح های متکامل تری را در اختیار داشت - در نظر داریم. ما به نقد گذشته - نه نفی مطلق و ایدئالیستی آن - معتقدیم» (از مقدمهء کتاب «از آرمانی که می جوشد» سپتامبر ۸۵).

«... دیگر نمی توان حیات بی دغدغه ای برای چپ تصور کرد. آیا می توان بدون آنکه هر جریان و هرکس در خویشتن خویش نگر بسته و سهم انحراف خود را که به جریان عظیم بحران می ریزد بکاود، آینده ای تصور نمود؟ چگونه می توان بار دیگر بدون نقد ریشه ای آنچه گذشت، آنچه مدت ها ست می گذرد و در اشکال گوناگون، سازمان ها و جریانات را در بر گرفته و با هزاران بند در رگ و پوست این مجموعه جریان داشت و دارد، و در هر برخورد خاصی مسیر اندیشه و عمل آن را به خود آلوده می سازد، به تکرار دوباره و بازتولید آنچه رفت پرداخت؟ چگونه می توان از کارگران و زحمتکشانی که جان و مال و زندگی شان را به پای آرمان سوسیالیسم ریختند خواست که فراموش کنند و بپذیرند که اصلاً هیچ اتفاقی نیفتاده است و دنیا همان است که بود.

«این است آن شرایطی که می باید به عکس خویش منجر شود. این است آن پتانسیل خفته ای که از عمق شکست، انقلاب را صلا می دهد: انقلاب البته برای دنیای نوین، دنیای سوسیالیسم. اما ابتدا برای درک آن، درک مبارزه مان، برای آنکه گام های ما رو به آن دنیای نوین باشد، پذیرش بحران لازم است. پذیرش بحران به مفهوم تاریخی و بین المللی آن و جمع بست آنچه بر ما رفت و آنچه بر دیگران رفت و تعریف راهی که باید به سوی سوسیالیسم پیمود» (اندیشه و پیکار شماره ۱، اکتبر ۸۷، ص ۶).

«امیدواریم این گام ضروری آغازی باشد برای تقویت و بسط کارگاه بین المللی اندیشه در راه آزادی-برابری، در راه کمونیسم» (از مقدمهء جلد اول از کتاب «کنگرهء بین المللی مارکس» ۱۹۹۶).

«چپ ایران با همهء تنوع خویش که خواستار آزادی از ستم سرمایه بوده نزدیک به يك قرن است که با اندیشه های سوسیالیستی کما بیش آشنا ست و در راه فهم و ترویج و تبلیغ و تطبیق آن تلاش ها کرده ... شاید وقت آن رسیده باشد که این جریان که ظاهراً در روند حوادث تأثیرش را محدود انگاشته اند خود را به مثابهء يك جریان ریشه دار اجتماعی و فکری یعنی به مثابهء يك سنت بنگرد. جویبارهای سوسیالیستی ایران که می توانند با توجه به سرچشمهء تاریخی، خویش را مزدکیان و قمرمطیان امروز بنامند، باید شایستگی آن را در خود بیابند که کثرت گرایی نظری را تجربه کرده سنتی پر قوام و ریشه دار را در عرصهء مارکسیسم پی ریزند» (از مقدمهء جلد دوم از کتاب «کنگرهء بین المللی مارکس» ۱۹۹۸، ص ۶).

باز شدن صفحهء ویژهء اندیشه و پیکار روی اینترنت وسیله ای ست که شاید بتواند ما را با هم نظران احتمالی مان در هر جا که باشند، به ویژه در ایران، در ارتباط قرار دهد. این دست ما ست که برای ارائهء پیشنهاد و نظرخواهی و همکاری به سوی کسانی با سوابق مبارزاتی گوناگون دراز شده است، کسانی که حاضر به تسلیم در برابر مناسبات ویرانگر جهان سرمایه داری نیستند و نقد و آموزش از تجربهء ۱۵۰ سالهء کمونیسم را در عرصهء نظری و عملی وجههء همت خود قرار داده اند. گنجینهء غنی مبارزات و دستاوردهای جنبش کارگری، سوسیالیستی و کمونیستی و کلاً گنجینهء تلاش های عظیم جوامع بشری در راه رهایی از ستم ها و استقرار مناسباتی عادلانه تر مورد احترام ما ست و می تواند - و به نظر ما لازم است - فروتنانه مورد آموزش و سرمشق قرار گیرد، چنانکه هیچیک از دستاوردها و شخصیت ها جنبهء تقدس ندارند و همه را می توان و در صورت لزوم باید به نقد کشید.